

Boeken over daltononderwijs

René Berends

Parkhurst was een praktijkmens. Zij was geen grote denker, maar een grote doener! Een zeer begaafd onderwijzeres en een goed organisator met meer een intuïtief dan een wetenschappelijk beeld over goed onderwijs. Parkhurst was geen onderzoeker die zich een half jaar opsloot op een kamertje om te studeren en om te schrijven. Over het daltononderwijs is er daarom van haar hand helaas maar één boek verschenen: *Education on the Dalton Plan*.

Het lijkt wel of ook daltonleraren deze praktische inslag van de grondlegster van het daltononderwijs met zich meedragen. Daltonprofessionalisering gebeurt vooral door onderlinge uitwisseling van (praktische) ideeën, niet door het bestuderen van literatuur die voorhanden is. Dat is jammer, omdat de laatste twintig jaar een stroom daltonpublicaties op gang lijkt te zijn gekomen. In dit artikel worden de meest recente boeken over het daltononderwijs geïnventariseerd.

Wat is er op de markt? Wenke en Röhner hebben bij hun uitgever, Arko, de drie bekende boeken in het Nederlands gepubliceerd over het daltononderwijs: *Leve de school Daltononderwijs in de praktijk* (1999), *Dalton-onderwijs, een blijvende inspiratie* (2002) en *Hallo Dalton* (2005). Veel daltonleraren hebben in hun opleiding met deze praktijkboeken kennisgemaakt. In 2009 hebben beide auteurs een aantal nieuwe publicaties op de markt gebracht: een daltonspel, het praktijkboek *Doe het eens anders*, *Opzoekboekjes met handelingswijzers en mappen met keuzetaken voor meervoudige intelligentie*. Onlangs verscheen het Duitstalige *Daltonplan Pädagogik*. Bij uitgeverij Agiel verschenen drie publicaties over het daltononderwijs, geschreven door Jansen en de Utrechtse daltonopleider en -onderzoeker De Haan. *Dalton in groep 3* (2008) doet verslag van een semi-

*Daltonuitgaven van de laatste 15 jaar.
Beeld: René Berends*

nar over de problematiek van het daltononderwijs in groep 3; *Dalton! Durf jij?* (2005) doet inhoudelijk verslag van het eerste daltonstudentencongres dat in 2005 onder dezelfde titel gehouden is. En het boekje *Dalton? Doorgaan!* (2006) handelt over de ontwikkeling van de praktijk van de daltoncoördinator. Bij het lectoraat Daltononderwijs en onderwijsvernieuwing aan de pabo van Saxion in Deventer worden de opbrengsten van het lopende onderzoek inmiddels zichtbaar in een reeks publicaties. Saxion heeft daarvoor, in samenwerking met de NDV en uitgeverij Leonon, een gezamenlijke uitgeverij, Saxion Dalton University Press (SDUP) opgericht. Inmiddels is een viertal boeken in deze wetenschappelijke reeks verschenen: Van der Ploeg schreef in 2010 *Dalton Plan: oorsprong en theorie van het daltononderwijs*; Berends in 2011 *Helen Parkhurst Grondlegster van het daltononderwijs*; Sins in 2012 *It's about Time* (zijn lectorale rede) en Berends en Sins redigeerden dit jaar het boek *Samenwerken in het daltononderwijs, geschiedenis, praktijk en theorie*. Meerdere titels in deze reeks staan op de rol.

Tot slot heeft ook de NDV zelf in het recente verleden twee boeken gepubliceerd. Bij het 75-jarig jubileum verscheen het boekje *Dalton 75 jaar modern* en in 2011 volgde *Dalton werkt*. Dit laatste boek biedt een prachtig overzicht van de hedendaagse praktijk van het daltononderwijs.

De genoemde publicaties uit de laatste vijftien jaren vullen niet meer dan een schamele twintig centimeter in een boekenkast, maar het is ongetwijfeld de opmaat naar meer. Er lopen verschillende (promotie) onderzoeken naar het daltononderwijs en er is een groeiende behoefte aan goede daltonbronnen, nationaal en internationaal.

Ga voor informatie over de in dit artikel genoemde publicaties naar:
www.dalton.nl;
www.agiel.nl;
www.arko.nl;
www.saxiondalton.com